

ПЛАТФОРМА
РОЗВИТКУ
ДОШКІЛЬНЯТ

ВИДИ НАВЧАЛЬНО- ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

орієнтири для організації різних видів діяльності, які збагачують досвід дитини за ECERS-3 – міжнародною методикою оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільньої освіти

Кожна дитина має право обирати для себе цікаву діяльність.

Діти навчаються, граючись і взаємодіючи з однолітками та дорослими

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

Представляємо серію брошур, які розкривають ключові підходи до організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти на основі міжнародної методики оцінювання якості освітнього процесу ECERS-3.

Зміст брошур розрахований на батьків та педагогів, органічно поєднує вимоги до облаштування освітнього простору і практичні поради на кожен день для активного, безпечного і всебічного розвитку дитини.

ECERS-3 представлено у форматі шкали, яка містить:

6 підшкал

1. Простір і вмеблювання
2. Повсякденні практики особистого догляду
3. Мовлення та грамотність
4. Види навчально-пізнавальної діяльності
5. Взаємодія
6. Структурування програми

35

параметрів

468

індикаторів

Фокусування на трьох вимірах:

середовище:

- розташування меблів
- наповнення осередків діяльності за інтересами
- безпека

взаємодія між учасниками освітнього процесу:

- між дітьми
- дітей з вихователями
- підтримка вільної гри

організація діяльності дітей:

- тривалість та ротація занять
- організація різних видів діяльності
- правила та дисципліна

Брошура «**Види навчально-пізнавальної діяльності**» представляє параметри, за допомогою яких можна визначити загальні міжнародні підходи до організації діяльності дітей, створення умов для гри та розвитку.

У брошурі подаються основні параметри середовища, орієнтованого на дитину, перелік матеріалів для організації щоденної діяльності, приклади практик, які стимулюють пізнання, взаємодію та спілкування. Ці приклади є **орієнтирами** для батьків та засвідчують високу якість організації освітнього простору і формування досвіду дітей через різні види діяльності.

Параметри:

- дрібна моторика
- кубики
- мистецтво
- музика і рух
- рольова гра
- природа/наука
- математичні матеріали і види діяльності
- математика в повсякденному житті
- розуміння зображених чисел
- сприяння прийняттю різноманітності
- правильне використання технологій

ФІЗИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ: РАДІСТЬ ПІЗНАННЯ

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Дорослі створюють фізичне середовище, яке є привабливим, безпечним, здоровим, інклюзивним і стимулюючим, спонукає дітей досліджувати, вчитися та бути самостійними.

- Турбуються про те, щоб середовище було фізично безпечним і легко контрольованим, інклюзивним для всіх дітей.
- Піклуються про те, щоб навколишній простір був привабливим і комфортним для різноманітної діяльності дітей.
- Організують простір таким чином, щоб у ньому логічно розташовувались і розмежовувались осередки діяльності.
- Використовують багато різноманітних, доступних, стимулюючих розвиток дітей матеріалів, які спонукають дітей досліджувати, грати і вчитися.
- Заохочують дітей брати участь у плануванні, організації та підтримці дієвого середовища.
- Адаптують фізичне середовище, щоб воно відповідало потребам кожної дитини.

Дорослі: вихователі, фахівці, помічник вихователя, запрошені батьки, які знаходяться разом з дітьми в групі або на відкритому повітрі

КУБИКИ ТА ПАЗЛИ

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Діти забезпечені матеріалами: кубиками різного розміру, пазлами різної складності, намистинами для нанизування та іншими матеріалами, які сприяють розвитку дрібної моторики.

Дорослі цікавляться тим, що роблять діти.

- Запитують дітей, що вони збираються робити.
- За потреби допомагають дітям вибирати матеріали, що відповідають їхнім інтересам, та пояснюють, як правильно ними користуватися.
- Розмовляють з дітьми на теми, пов'язані з їхньою діяльністю (вихователь бачить, що дитина грається машинкою, і розмовляє з нею про те, що змушує машинку рухатися, чи разом обговорюють картинку, яку необхідно скласти з пазлів).
- Розмовляють із дитиною про те, що вона буде, записують коментарі, фотографують збудовані конструкції й підписують світлини.
- Обговорюють з дітьми співвідношення розмірів і форм предметів.

МИСТЕЦТВО, МУЗИКА ТА РУХ

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Дорослі сприяють реалізації творчої активності дітей.

- Стимулюють дітей до малювання: фломастерами, кольоровими олівцями та крейдою, різними видами фарб.
- Підтримують процес створення тривимірних об'єктів з тіста, пластиліну, глини.
- Сприяють використанню дітьми шматочків тканини, пряжі, залишків паперу для створення аплікацій.
- Упродовж дня діти слухають музику, співають, танцюють, грають на дитячих музичних інструментах.
- Заохочують дітей до словотворчості, римування, відбивання ритму.

Мистецька діяльність пов'язана з поточними темами, інтересами дітей, їхнім повсякденним життям. Діти можуть намалювати ілюстрацію до нещодавно почутої історії тощо.

Діти навчаються розповідати, що зображено на їхніх малюнках, дорослі, зі слів дітей, підписують роботи.

РОЛЬОВА ГРА

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

В осередку для рольової гри є іграшки, костюми, реквізити, якими вільно користуються діти.

Дорослі залучаються до ігрової діяльності дітей.

- Розмовляють з дітьми під час гри, обговорюють ролі, які виконують діти, заохочують висловлювати свої думки.
- Під час театралізованої гри вводяться елементи друкованих текстів і цифр (діти обговорюють меню та ціни в ресторані; уявляють, що замовляють доставку їжі).
- В ігровій діяльності використовуються ляльки, які репрезентують різні раси, національності, культури; діти слухають музику різних культур; розмовляють про те, що люди мають спільне та відмінне між собою.

ПРИРОДА/НАУКА

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Дорослі заохочують дітей вивчати і досліджувати об'єкти живої та не живої природи.

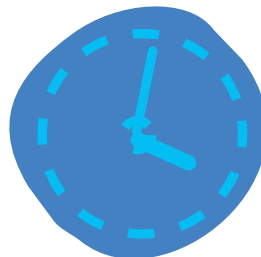
- Вирощувати рослини на території дитячого садка, спостерігати за птахами, комахами тощо.
- Розвивати вміння вимірювати/сортувати матеріали, розкласти предмети за розміром (наприклад, мушлі від найменшої до найбільшої), формою, кольором.
- Вести графік опадів і визначати періоди з найменшою чи найбільшою сухістю, температурою тощо.
- У групі є книжки та ігри природознавчого спрямування, набори збільшувальних лінз, ваги, мікроскоп, ємкості для вимірювання, лінійки, лопатки, відерця, **речі, які стимулюють дослідницьку діяльність, вивчення навколишнього середовища.**

МАТЕМАТИКА В ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Дорослі заохочують дітей використовувати математичні вміння в повсякденному житті.

- Інтегрують математичні завдання в різні види діяльності (діти рахують у календарі, скільки днів залишилося до запланованої екскурсії).
- Пояснюють дітям, який час показує годинник, і коли можна буде піти на вулицю.
- Заохочують використовувати математичну лексику (скільки потрібно іграшкових чашок, щоб вистачило для всіх ляльок).
- Використовують математичні матеріали, пов'язані з поточними темами в групі.
- Заохочують дітей показувати цифри за допомогою пальців рук (під час співання пісні, виконання ритмічних рухів, розказування віршиків, читання книжок).
- Допомагають визначати температуру повітря за термометром, вимірювати потрібну кількість інгредієнтів для приготування різних страв.

РОЗУМІННЯ ЗОБРАЖЕНИХ ЦИФР, ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ

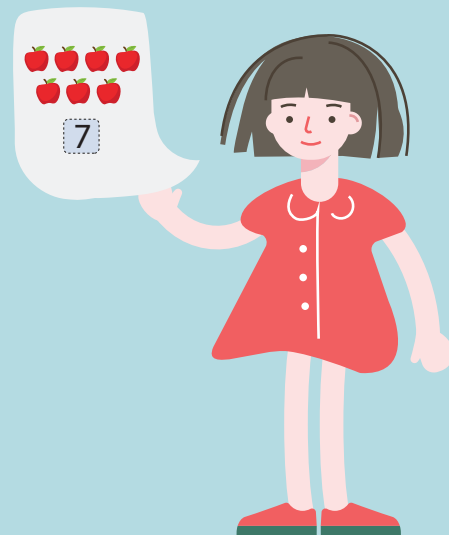
Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Діти користуються ігровими матеріалами із написаними на них цифрами.

- Пазл із цифрою на одному фрагменті й відповідною кількістю точок на парному фрагменті.
- Гра в лото, де потрібно знайти пари картинок/цифрам; прості ігри в карти з використанням чисел.
- Дітям розповідають про значення надрукованих цифр (разом рахують зображені об'єкти, а потім показують на написану цифру і називають її; указують на цифри, зображені на лінійці або термометрі, пояснюючи, як позначають різні розміри чи кількості).

Діти знайомляться з цифровими технологіями.

- Цифрові засоби використовуються для підтримки пізнавального інтересу дітей (вихователі разом із дитиною шукають у мережі Інтернет інформацію про комах).
- Діти можуть переглядати короткі фільми, що пов'язані з темами, над якими працюють.

У наступних брошурах Ви знайдете детальну інформацію про інші підшкали ECERS-3 та поради для підвищення якості дошкільної освіти. Скористайтеся QR-кодами для того, щоб переглянути брошури.

Простір
і вмеблювання

Повсякденні
практики
особистого
догляду

Мовлення
і грамотність

Взаємодія

Структурування
програми

ECERS-3: чому, як,
навіщо

ВИДИ НАВЧАЛЬНО- ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

орієнтири для розвитку комунікативних умінь дітей дошкільного віку за ECERS-3 – міжнародною методикою оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти

ECERS-3 – це надійна міжнародна методика, якій довіряють у понад 30 країнах світу

Упорядковано за матеріалами: Environment Rating Scales Institute <https://www.ersi.info/index.html>

Розроблено у межах проєкту «Створення дружнього до дитини та інклюзивного середовища в закладі освіти» за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ). Думки, висловлені в публікації, не обов'язково відображають політики та погляди ЮНІСЕФ.